TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21174
Tarih : 11.11.2026

10/5069

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9 Kasım 2026 tarihli İzmir Aliağa HABAŞ demir çelik fabrikasında yaşanan facianın sorumluların tespit edilmesi, benzer facialarının önlenmesi ve işçilerin yaşam hakkının güvence altına alınması içinaraştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

9 Kasım 2026 günü saat 12.00 sıralarında İzmir Aliağa Bozköy Mahallesi'ndeki HABAŞ Demir Çelik AŞ tesislerinin çelikhane bölümünde şiddetli bir patlama meydana gelmiş, ardından yangın çıkmıştır. Resmi açıklamalara göre 14 işçi olay yerinde, diğerleri hastanede olmak üzere en az 17 işçi yaşamını yitirmiş, çok sayıda işçi yaralanmıştır.

Olayın nedenine ilişkin kamu otoritelerinden birbiriyle örtüşmeyen açıklamalar gelmiştir. İzmir Valiliği patlamanın sıvı çelik dökümü sırasında tavan vincinin kopup ark ocağına düşmesiyle meydana geldiğini değerlendirirken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, ilk incelemelere göre bakım çalışmaları sırasında düşen malzemenin doğal gaz ve oksijen borularını koparması sonucu patlama yaşandığını ifade etmiştir. Üretim sürerken bakım çalışmalarının yürütülüp yürütülmediği, yüksek riskli alanlarda eş zamanlı çalışma izinlerinin nasıl verildiği ve gaz hatlarının nasıl korunduğu yanıt bekleyen temel sorulardır.

Soruşturma kapsamında en son 11 kişi gözaltına alınmış, Aliağa Sulh Ceza Hakimliği soruşturma tamamlanıncaya kadar olayla ilgili her türlü haber, röportaj ve yoruma yayın yasağı getirmiştir. Hastane önünde konuşma yapan ve işçi katliamına tepki gösteren ve "Artık buna kader demeyelim, şu barikatları bir günde şu sermayenin önüne koyun ya. Şu patronlara bir dur desin birileri. Şu yasalar artık sadece bize değil, onlara da işlesin. Ölen öldüğüyle kalmasın, hesabı sorulsun." şeklinde açıklama yapan Ege İşçi Birliği'nden Yücel Memiş ve birliğin dönem sözcüsü Sonay Tezcan gözaltına alınmış, daha sonra serbest bırakılmıştır.

Aliağa'daki facia münferit bir kaza değildir. Patlama, aynı tesiste son üç hafta içinde yaşanan üçüncü ölümlü iş cinayetidir. Ekim 2026'da taşeron işçi Hakan Doğan yaklaşık sekiz metre yükseklikten düşerek, Kasım 2026'da taşeron firmada çalışan Eyüp Eğinli iş makinesi lastiğine hava basılırken meydana gelen patlamada yaşamını yitirmiştir. Yalnızca birkaç gün arayla yaşanan bu ölümlerin ardından işletmede hangi tedbirlerin alındığı, kamu denetiminin devreye girip girmediği açıklığa kavuşturulmalıdır.

İşletmenin geçmişi de benzer tehlikelerin yıllardır tekrarlandığını göstermektedir. 1999 yılında bir potanın düşmesi sonucu dört işçi yaşamını yitirmiş, yaklaşık 20 işçi yaralanmıştır. 2018 yılında çelik ocağında elektrot sökümü sırasında yaşanan patlamada beş işçi, aynı yıl sürekli döküm makinesindeki patlamada üç işçi ağır yaralanmıştır. 2019'da pota devrilmesi sonucu 11 işçi, Eylül 2025'te çelikhane ocağında meydana gelen patlamada ise biri ağır yedi işçi yaralanmıştır. Basına yansıyan derlemelere göre son on yılda bu işletmede en az 11 işçi hayatını kaybetmiştir.

Şirket yönetimi, 29 Nisan 2017'de Kocaeli Körfez açıklarında şirkete ait LPG tankerinde yaşanan ve işçi Nail Demirci'nin ölümü ile 10 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan patlama nedeniyle de yargılanmıştır. Dava dosyasına giren raporlara göre tankerde kalan gaz ve kimyasal atıklar mevzuata aykırı biçimde denize tahliye edilmiş, deniz yüzeyinde biriken gaz patlamıştır. Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi, dokuz yıl süren yargılamanın ardından 21 Mayıs 2026'da HABAŞ Yönetim Kurulu Başkanı ve dört şirket yöneticisini asli kusurlu bularak her

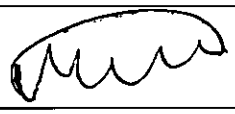
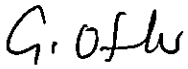
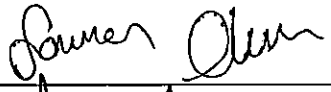
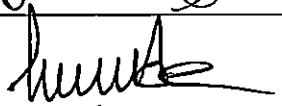
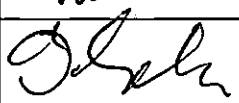
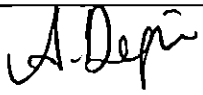
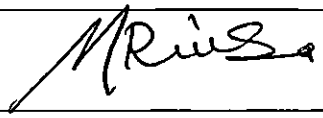
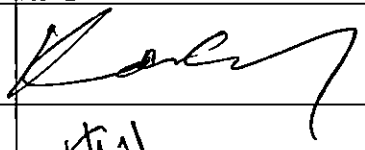
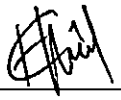
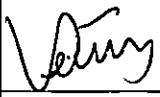
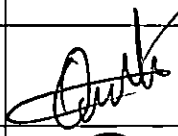
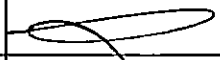
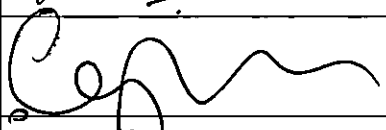
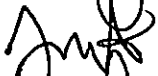
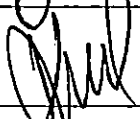
birine 4 yıl 10 ay 10 gün hapis ve 1 yıl 9 ay meslekten men cezası vermiştir. Bir işçinin ölümüne ilişkin yargılamanın dokuz yıl sürmesi ve kararın henüz kesinleşmemiş olması, ardından aynı şirketin tesislerinde ölümlerin devam etmesi, cezasızlık algısının ve caydırıcılık eksikliğinin somut bir göstergesidir.

HABAŞ'ta yaşananlar, Türkiye'deki iş cinayetleri tablosunun en çarpıcı örneklerinden biridir. İSİG Meclisi'nin verilerine göre Ocak'ta 155 işçi, Şubat'ta 129 işçi, Mart'ta 151 işçi, Nisan'da 190 işçi, Mayıs'ta 214 işçi, Haziran'da 228 işçi, Temmuz'da 216 işçi, Ağustos'ta 227 işçi, Eylül'de 227 işçi, Ekim'de 193 işçi, 2026 yılının ilk on ayında iş cinayetlerinde en az 1930 işçi hayatını kaybetmiştir. Bu veriler, yılın ilk on ayında ayda ortalama 193, günde ortalama 6'dan fazla işçinin işyerinde hayatını kaybettiği anlamına gelmektedir. Mayıs ayından itibaren aylık kayıplar hiçbir ayda 190'ın altına düşmemiş, Haziran ayında 228 ile en yüksek düzeye ulaşmıştır. Ekim ayındaki 193 ölüm de yılbaşında seviyelerin oldukça üzerindedir. Bu açıkça işçi kıyımı demektir.

HABAŞ'ta hayatını kaybeden işçilerin taşeron çalışanı olması, en tehlikeli işlerin güvencesiz ve eğitimi yetersiz işçilere devredildiğini göstermektedir. Asıl işveren-alt işveren ilişkisinde iş sağlığı ve güvenliği sorumluluğu fiilen belirsizleşmektedir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na rağmen çok tehlikeli sınıftaki işletmelerde ciddi kazaların ardından dahi etkili denetim ve faaliyet durdurma mekanizmalarının işletilmediği görülmektedir. Bakım ve onarım çalışmalarının üretim sürerken yürütülmesi, vardiya düzeni ve iş yoğunluğu ağır sanayide kazaları tetikleyen başlıca etkenlerdir.

Türkiye'nin taraf olduğu ILO'nun 155 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Sözleşmesi ile 187 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi, devlete önleyici bir iş güvenliği kültürü kurma yükümlülüğü getirmektedir. Mevcut tablo, bu yükümlülüklerin yerine getirilmediğini göstermektedir.

Aliağa'da HABAŞ fabrikasında yaşamını yitiren işçilerin ailelerinin de kamuoyunun da gerçeği öğrenme hakkı vardır. Her gün ortalama 6 işçinin evine dönemediği bir ülkede iş cinayetleri "kader" ya da "kaza" olarak geçiştirilemez. Sorumluların tespit edilmesi, benzer facialarının önlenmesi ve işçilerin yaşam hakkının güvence altına alınması için Meclis araştırması açılması zorunludur.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	